

ADVENT
STR. 3

KNJIGA Z
MANJŠINSKI-
MI IMENI
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 2. decembra 2004 * Leto XIV, št. 24

Občni zbor Zveze Slovencev

MATERE IN OČETJE: »UČITE OTROKE SLOVENSKO!«

Po dveh letih, na sredini med volilnima, je bil vmesni občni zbor Zveze Slovencev, na katerem so minuli petek ocenili delo te prve samostojne slovenske narodnostne organizacije slovenske manjšine na Madžarskem. Od 67 delegatov, ki zastopajo interese Slovencev v Porabju, Sombotelu, Mosonmagyaróváru in Budimpešti, jih je na zbor prišlo 48. Za prijeten uvod je poskrbela folklorna skupina iz števanovske narodnostne osnovne šole, ki je zaplesala venček slovenskih ljudskih plesov.

Poročilo o dveletnem delovanju Zveze je pripravil predsednik Jože Hirnök, poročilo o bogati kulturni dejavnosti pa sekretarka Zveze Klara Fodor. Iz poročila dva poudarka. In sicer o razmerah v narodnostnem šolstvu in o prepočasnem gospodarskem razvoju Porabja. »Ne glede na vložen trud večine učiteljev in vzgojiteljic, prizadevanje svetovalke-aktorkice iz Slovenije, boljše učbenike, spremembe zakonodaje ter aktivnosti Zveze Slovencev in Državne slovenske samouprave, z rezultati in znanjem materinščine ne moremo biti zadovoljni.« In o razvoju, tu je Jože Hirnök poudaril, da »so kljub nekaterim prizadevanjem največji problemi slovenske skupnosti v obmejnih vaseh gospodarska nerazvitost, brezposelnost in celo revščina. Gospodarska vlaganja so nujno potrebna tudi za krepitev slovenske narodne zavesti.« Predsednik je v poročilu predstavil tudi vse druge dejavnosti Zveze: rezultate pri verskih obredih v slovenskem jeziku, kulturno dejavnost, informiranje in založništvo, delovanje Slovenskega

Občni zbor so s svojim nastopom pozdravili učenci folklorne skupine OŠ Števanovci.

Delegati 5. občnega zbora Zveze Slovencev na Madžarskem

kulturnega in informativnega centra, raziskovalno dejavnost, financiranje Zveze in pomoč kulturnim in drugim usta-

novam ter stike s Slovenijo in s Slovenci v drugih državah. Kultura je področje, ki je lahko za gled večjim narodnostnim

skupnostim, še bolj pa Madžarom v Železni županiji. Klara Fodor je pripravila pregled kulturnih dejavnosti v Porabju.

Naštevaje, kaj vse se je dogajalo ali se bo zgodilo, bi zahtevalo preveč prostora, zato naj omenim prvi tabor slovenskega jezika, ki se ga je udeležilo 27 domačih učenk in učencev in štirje učenci iz Prekmurja. Namen je bil in ostaja nespremenjen: ob preprostih aktivnostih, kot so izdelovanje papirnatih cvetlic, obisk lončarja, nastop domačih pisateljev Irene Barber in Karla Holeca in še drugem, so se pogovarjali v slovenskem jeziku, v domačem narečju. Skupaj z novo sodelavko Gyöngyi Bajzek si bodo na Zvezi prizadevali pritegniti v vse oblike kulturne dejavnosti čimveč mladih.

Marijana Sukič je ponovila željo, da bi Porabje izhajalo vsak teden. Toda, kako uresničiti načrte, ko država iz leta v leto zmanjšuje denar za časopis in tudi za leto 2005 ne kaže dobro? Na nenehno zmanjševanje denarja za manjšinske dejavnosti je opozoril tudi generalni konzul Marko Sotlar in povedal, da bo Slovenija naslednje leto imela političnega državnega sekretarja, ki se bo ukvarjal s Slovenci v sosednjih državah in po svetu.

Na probleme s financiranjem je opozorila tudi Erika Glanz, in sicer je povedala, da država ne bo dajala denarja za manjše oddelkov od 8 učencev, kar bo prineslo resne težave, ker je večina narodnostnih razredov manjših. Tudi na gimnaziji, kjer se je začela uveljavljati slovensčina. Valerija Perger je vse zbrane, delegate in vodje kulturnih skupin pozvala kot starše in člane Zveze Slovencev, naj učijo otroke slovenski jezik, kar ni noben poseben napor, ne za matere, ne za očete in še manj za otroke. **ER**

Sombotel: pogovor o prometnih povezavah med Slovaško, Madžarsko in Slovenijo

JANTARJEVA POT TRETJEGA TISOČLETJA – PRIJAZNEJŠA

Pod naslovom „Jantarjeva pot tretjega tisočletja – brez carinskih meja“ je bila v Sombotelu konferenca, na kateri so predstavniki Slovaške, Madžarske in Slovenije razpravljali o prometnih povezavah v tem delu Evrope. Pobudo za konferenco je dal župan mesta Sombotel dr. György Ipkovits, v pripravah pa je sodeloval tudi slovenski veleposlanik na Madžarskem Andrej Gerencser. „Številni, v preteklosti zaprti prometni koridorji med posame-

Ipkovits je v uvodni razpravi poudaril, da je v tem delu Evrope ob sodobnih prometnih povezavah pomembno tudi nastajanje gospodarske osi sodelovanja. Tudi zdaj, kot pred 2 tisoč leti Jantarjeva cesta, so dobre prometne povezave odločilen dejavnik vsestranskega razvoja tega dela Evrope. Zato ne gre zgolj za interese lokalnih skupnosti, marveč morajo podpreti projekte tudi vlade Slovaške, Madžarske in Slovenije. Z mad-

Ferena Gyurcsányá.”

Zelo zanimive podatke je nanal Gábor Györffy iz Zahodne prekodonavske regionalne razvojne agencije. In sicer o izdelovanju avtomobilov in avtomobilskih delov v približno 200-kilometerskem polmeru od Sombotela: Opel v Monoštru in Bratislavi, Audi v Gyóru; avtomobile sestavljajo v avstrijskem Gradcu, škode na Češkem in v še nekaterih mestih. Razvoj mora potekati v sôžitju s prebivalci, kajti „tu je stičišče narodov in narodnosti; tu je tudi evropski termalni svet, številna zdravilišča, ki privabljajo ljudi.”

Vladimir Bezjak s Slovenskih železnic je predstavil podatke o tovrstnem prometu in povedal, da bo 220 vlakov prepeljalo 18 milijonov ton blaga. Zelo pomembna povezava je nova železniška proga med Slovenijo in Madžarsko, po kateri bodo letos prepeljali milijon in tristo tisoč ton tovarov ali 15 odstotkov več kot lani. Največ prometa je v in iz Luke Koper, kar je primarni slovenski interes tudi v bodoče. Slovenska stran – enako je povedal predstavnik madžarskih železnic – se pripravlja na posodobitev proge, kamor spada tudi elektrifikacija med Pragerskim in Hodošem. Potrebna bodo še druga dela, denimo usposobitev za večji osni pritisk, zagotovitev hitrejšega prevoza blaga z manj postanki. Boris Živec, državni sekretar v prometnem ministrstvu, se je zavzel za hitrejšo preusmeritev tovrstnega prometa s cest na železnice, sodobne avtocestne povezave naj bodo namenjene prijetnejšemu potovanju

Vodilna predstavnica madžarskih in slovenskih železnic sta napovedala posodobitev proge med Ljubljano in Budimpešto. Do leta 2008 bodo elektrificirani deli proge, kjer je zdaj dieselska vleka, povečali bodo osni pritisk, ki bo omogočal prevoz težjih tovarov, v potniškem prometu pa želijo skrajšati čas potovanja in ga vsaj približati evropskim standardom.

znimi predeli Evrope, ki so bili nekoč ločeni z železno zaveso, so postali za nas izjemnega pomena. Se vedno pa ni zgrajena glavna prometna pot, ki bi povezovala območje Ballika z Jadranom,“ je v pismu slovenskemu veleposlaniku napisal župan Sombotela.

Na konferenci v hotelu Claudius se je zbralo blizu sto predstavnikov politike, prometnih organizacij in občin oziroma lokalnih samouprav. Župan dr. György

žarske strani slednje ni dilema, lahko povzamemo razpravo dr. Tiborja Szanyija, političnega državnega sekretarja v ministrstvu za gospodarstvo. Le-ta je tudi povedal, da se mora v razvoj prometne infrastrukture vključiti Evropska unija, kajti to je „zgodovinska odgovornost razvitejše Evrope pri razvoju manj razvitih držav. Naša vlada bo podprla dogovore na konferenci. To lahko rečem v imenu ministrskega predsednika

Slovenija: Janez Janša predstavil bodoče ministre

BREZ VEČJIH PRESENEČENJ

Po podpisu koalicijske pogodbe med Slovensko demokrasko stranko (SDS), Novo Slovenijo (Nsi), Slovensko ljudsko stranko (SLS) in Demokrasko stranko upokojencev (DeSUS) je mandat za sestavo nove vlade Janez Janša v državni zbor vložil predlog liste kandidatov za bodoče ministre. Spisek ne prinaša večjih preseenečenj, razen enega ali dveh imen, in sicer Darinke Mravljak, ki naj bi postala ministrica brez listnice za regionalni razvoj in lokalno samoupravo in Dragutina Mateja, predlaganega za ministra za notranje zadeve. Preseenečenje ni predlog, da bo slovensko diplomacijo zopet (neko je zapisal, da četrtič) vodil dr. Dimitrij Rupel, predsednik Nsi dr. Andrej Bajuk naj bi postal minister za finance, predsednik SLS Janez Podobnik minister za okolje in prostor, medtem ko bo Anton Rous, predsednik DeSUS-a, v ožji vladni ekipi Janeza Janše.

Mandat Janez Janša je ocenil, da je lista ministrskih kandidatov „optimalni rezultat pogajanj med koalicijskimi strankami in da v danih razmerah predstavlja najboljšo možno ekipo.“ Predsednik največje opozicijske stranke, Liberalne demokracije Slovenije (LDS), ki je bila na oblasti tri prejšnje mandate, Anton Rop je v prvi oceni povedal, da je pričakoval bolj strokovno ekipo, „gre za preverjene strankarske ljudi, ki so se izkazali ali pa ne v dosedanjih nastopih v državnem zboru ali pa pred volitvami. To je dobro, ker vemo, kaj so doslej delali, kaj so govorili in kaj obljubljali.”

Kandidati za ministre te dni predstavljajo svoje programe v komisijah državnega zbora, še ta teden pa bo Slovenija zelo verjetno dobila novo vlado na čelu z Janezom Janšo, prvakom Slovenske demokratske stranke. S tem pa kadrovska vprašanja še ne bodo povsem razrešena, saj bodo na vrsti predlogi za nove državne sekretarje (namesto dosedanjih prek 50 le toliko, kot je ministrov) in na druga pomembna mesta, o katerih odloča vlada.

eR

ljudi v tem, turistično zelo razvitem delu Evrope. „Železnica naj prevzame večino tovrstnega prometa, ceste naj bodo za osebni promet, kajti v prometni politiki moramo razmišljati o ljudeh, ki živijo ob cestah in železnicah,“ poudarja Boris Živec, ki tudi zagotavlja, da bo Slovenija do leta 2008 zgradila avtocesto med Mariborom in Pincami in se navezala na krak letos odprte madžarske avtoceste do Tornyiszentmiklósa. Kdor se je vozil z avtomo-

bilom med Körmendom in Sombotelom pred desetimi leti, lahko zdaj čuti, kako zelo se je povečal tovrstni promet na cesti, ki povezuje Slovaško prek Madžarske s Slovenijo. Pravi konvoji kamionov, ki jih pogosto ni mogoče prehiteti.

Predstavniki slovaških, madžarskih in slovenskih samouprav in občin so podpisali tudi skupno izjavo o razvoju sodobnih prometnih poti v tem delu Evrope.

eR

Advent

Gda se deca paščijo vu cerkev na probo igre o sveti famuliji pri jaslicaj, gda se v okinčani gvant obleče varaš, gda v svetešnjem blišči plavajo baute, gda redimo za božično drejvo angele ino druge precinbe (okra-

kak po navadi, gda človeka vekši štres dosegne, kak navadno, liki tou je pozitiven, prijeten štres, gda človek več proustoga časa aldjuje svojim bližanjim, pa se z njimi vküper pripravla k božiči. Tou je tisti čas, gda človek

ške), gda adventni vejnec položimo na sto ali na dverji, gda različne dare pripravlamo, küpüjemo ino pakejramo, gda božične sladkarije pečemo, gda se iz koncertnih dvoran vöčuje Božični oratorij Johanna Sebastiana Bacha, te smo lejko gvüšni, ka pomali prihaja božič. Prvo znamenje bližajoučega se božiča je tou, ka na adventnom venci vužgemo prvo svejčo, potom toga pa vsakšo nedelo edno več, dokeč ne gorijo vse štiri. Ar te je eti velki, naš najlepši sveček, božič zaistino prišo, pa te se vužgejo že lampaši božičnoga drejva.

Adventni cajt je takši cajt, gda se človek bole v svoje misli poglobi, gda več premišlava o žitki kak inda, gda je tekaj dogodkov bistrejši

o tomi premišlava, kak bi lejko pomago srmaki, siroticam, v doumi onemoglih živečim starim pa betežnim. Pripravla njim en tanjer tople jestvine, en tanjer sladkarije, eno toplo rejč, naj tüdi oni občüti, ka prihaja velki praznik.

Etakšoga ipa velka vnoužina lüdstva prihaja v tržne centre, zvün rednih prebivalcov varoša prihajajo ta vnoužično tüdi lidge iz vasic, naj vidijo bogato ponüdbu blaga, ga občüdujejo ino küpüjejo za darila pripravna dugovanja, štere v tom božičnom cajti većinoma s popüstom ponüjajo.

Vsakša famulija si spravi na trgi ali si prinese iz lesa božično drejvo pa si vözbere precinbe, s šterimi lepou okinča božično drejvo. Pre-

cinbe lidge najrajši küpüjejo vu bautaj, ar je ponüjajo v vsakšoj formi pa farbi. Ali tou je vse samo komercialno, uniformizirano blago. Dosta bole fajna pa zanimivo je, če precinbe za božično drejvo mi sami pripravimo doma. Te bomo meli svojo individualno božično drejvo, takše, kakše nema souosed ali souosedojca.

I tak nestrpno čakamo božič. Simbol toga čakanja je adventni vejnec. Advent je latinska rejč, znamenüje čakanje. Prvi adventni vejnec je položo teolog, nastavitel znortrejšnje misije Johann Heinrich von Wichern v sirotišnico, štera se je nahajala v Tegeli, ednom tali Berlina. V domačijaj so se prvi adventni venci pojavlali po prvaj svetovnoj bojni, vnožično pa splošno so je od 1930. leta pripravlali. Eden drugi simbol adventnoga cajta so adventni kalendari, štere v prvi vrsti deci darüjemo. Te kalendari majo štüridvajsti malih okenc, štera so zaprejta. Od prvoga do dvajsetštürtoga decembra vsakši den edno okno lejko odprejo pa tam najdejo nikšno malo presenečenje, malo slikico, kakšno figuro ali čokolado.

Adventni cajt polepša predvsem mužika, štera napunjaja naše adventne dneve s posebno razpoložnostjo ino krepi naše čakanje, nestrpno čakanje velkoga dneva, Kristusovoga rojstnoga dneva.

Suzana Guoth

Zima je tuj

Mi na takšem kontinenti živemo, gde je na leto štiri letni časov. Vsakši letni čas ma svojo lepoto, depa nosi v sebi dosta nevarnosti tü. Samo mislimo si na zimau, gda je mrzlo, gda so nevarne poti. Depa zima, če je prava, je lejpa. Narava se v bejlo naravna kak sneja. Če se etakšoga ipa sonce malo vöpokaze, je trno lejpo.

Zima je takši letni čas tü, od šteroga se nistarni strašno bojijo. Zakoj? Za mraza volo. Sploj pa tisti, ki so že starejši, ne morejo več delati pa so pri pejnazej tü nej. Leko bi prajli, ka pri nas takšega nega. Bojte zmerom, geste. Kakoli ka je slovenski človek šparavan človek, delavni človek, gda cajti ta fučnejo, te buma brez pomauči se leko kaj hüdogo tü zgodi. Istina, ka tak pravijo, ka sto tüj pri nas, na srejdji gaušče zmzrne, tistomi tak trbej. Depa tau je samo za tiste lidi istina, šteri si eške s svojimi rokami leko vse pripravijo pa zatok nikše pejneza tü majo. Kakoli ka si kakšo sialdje poščaj vküp leko naberemo, zatok so tisti cajti že mimo, gda, kak v pravljici, je stara mama na plečaj nosila domau süje vejke. Če nejmaš svojoga prevoza, te moraš plačati za tau, da ti domau pripelajjo, ka si si vküp nabrau.

Zatok pišem zdaj o tejm, gda bi vsakšoga opozorila, skrb mejmo eden na drugoga. Deca na stare stariše, saused na sauseda. Pazimo eden drugoga pa če sami ne moremo pomagati, zatok gnesden gestejo prilike, ka ednomi samomi človeki, ki si ne more sam djati, leko na pomoč demo, zaprosimo.

Ne vejmo, kakša zima nas čaka. Toga ipa je nikak tak, ka včasim vse vküp de. Letni časi, vrejmjen se vküp mejša pa ranč zatok moramo na vse pripravlani biti. Naši lüdje so toga nej vrejdni, ka eden ali drugi za starosti, za betega volo bi mogo eške velki mrzaj tü trpati. Pa te sam zdaj samo od človeka gučala. Če je velka zima, nedužna stvar od toga tü trpi. Mali ftüci od mraza so fertik najbole zatok, ka ne najdejo gesti. Nistarna druga stvar je tü zapüščena. Psauvje odijo gori pa doj po potaj, pri izaj iščejo malo gesti. Vsi, ki smo tak malo v baukšem stanji, moramo tau vse napamet vzeti, nedužna stvar tü nakrmiti, vej si pa sama ne more pomagati. Pa te mislimo na tau tö, ka se že svetki približavajo. Lepo bi bilau pa sam gvüšna, ka tak baude, ka na sveto nauč, na nauvo leto do vse naši domovi topli, vsi mo se leko veselili svetkom, nauvomi leti.

Gda človek sedi po večeraj v toploj sobi, dostavse ma napamet pride. Nej smo gnaki, nej smo gnako vsi flajnsi, delavni. Zatok tü moremo eden na drugoga paziti, vej smo pa lüdje, lüdje ki mammo razmenje, čüstva, nikšo milost v srcaj.

Irena Barber

Aktivnosti KUD-a Jožef Košič iz Bogojine

Kulturno društvo iz Bogojine že nekaj let aktivno pripravlja prireditve skozi vse leto. Tudi letošnjo jesen in zimo pripravljamo zanimive prireditve in aktivnosti. Oktobra in novembra je sekcija *Košarica ročnih izdelkov* pripravljala unikatne novoletne čestitke, ki se prodajajo pred prazniki. Veseli december bo v znamenju čestitk, 18. decembra bo *Božično - novoletna vo-*

ščilnica, na kateri bosta nastopila domači mešani pevski zbor in nonet Lyndwa od Grada na Goričkem. Društvo pa že intenzivno pripravlja občinsko proslavo ob kulturnem prazniku, ki bo v Bogojini.

Pred dnevi pa je v naši kulturni dvorani nastopila gledališka družina Nindrik-indrik z dramo *Sto je bujo* souusada. Predstava je bila lepo obiskana in obiskovalci so

bili navdušeni nad odlično igro na odru.

Na koncu je potrebno poudariti, da delovanje društva preko celega leta ne bi bilo tako pestro brez kulturnih skupin iz Porabja, ob tej priliki vsem bralcem voščimo blagoslovljene božične praznike in srečno 2005!

Matjaž Cerovšek
Bogojina

OD SLOVENIJE...

Cukjati sprejel Bagija in Dolgova

Predsednik državnega zbora France Cukjati je ločno sprejel madžarskega in ruskega veleposlanika v Sloveniji, Gaborja Bagija in Vjačeslava Dolgova. Z madžarskim sogovornikom sta izpostavila pomen dobrih odnosov med državama in se strinjala, da je potrebno te vezi še okrepiti, zlasti na gospodarskem področju. Poudarila sta tudi velik pomen spoštovanja in sodelovanja obeh narodnih manjšin, ki predstavljata povezovalni člen med državama. Z ruskim sogovornikom pa je Cukjati izrazil prepričanje, da bo parlamentarno sodelovanje med Slovenijo in Rusijo tudi v prihodnje na visoki ravni.

Cukjati je na srečanju z veleposlanikom Bagijem še povedal, da se bo z odpravo meja ter uresničevanjem načela prostega pretoka kapitala in storitev odprla možnost za vzpostavitve tesnega gospodarskega sodelovanja med državama na mejnem območju. Kot je zagotovil Cukjati, bo DZ tudi v tem mandatu ustanovil skupino prijateljstva z Madžarsko, prav tako pa se bo nadaljevala tudi praksa medsebojnih srečanj in izmenjave izkušenj.

Odpri še zadnji odsek avtoceste do morja

V okviru uresničevanja nacionalnega programa izgradnje avtoceste v Sloveniji je bil dokončan in pred dnevi odprt še zadnji del avtoceste, ki je povezal Koper z notranjostjo države: 6,9 kilometra dolg avtocestni odsek Črni Kal - Srmin (Ankaran) z razcepom proti Škofijam. Del novozgrajenega avtocestnega odseka je tudi 2,2-kilometrski predor Dekani.

S predajo prometu tega avtocestnega odseka je dokončan prvi slovenski avtocestni krak od Ljubljane do Kopra, skupne dolžine dobrih 100 kilometrov.

Iz Ljubljane se je po vsej mogoče peljati po vseh 95 kilometrih avtoceste do Srmina, od tam pa po 6,4-kilometerskem odseku obalne hitre ceste. Avtocesta od Ljubljane do Kopra je zdaj v celoti zgrajena, med Mariborom in Ljubljano pa bodo manjkajoči 8,2-kilometerski odsek Trojane - Blagovica odprli pred turistično sezono 2005.

Lendavski gostje v Székesfehérváru

20. novembra je Székesfehérvár obiskala 17-članska skupina Pomurske madžarske samoupravne skupnosti, ki jo je vodil predsednik György Tomka. Ni slučajno,

kasnejše mesto je v času sv. Štefana postalo sakralno in upravno središče države, kjer so potekala kronanja, kraljevi pogrebi, tu je sedela tudi takratna skup-

Štefan in v kateri so potekala ustoličenja kraljev.

Poleg te je t. i. Narodni spominski park v čast srednjeveškemu kralju. V mavzoleju, v katerem je na ogled domnevni sarkofag prvega madžarskega kralja, smo lahko občudovali stenske slike Vilmosa Aba Novaka.

Ustavili smo se tudi na Mestnem trgu, kjer je kip »jabolko države«

(országalma), kot simbol državnosti.

Čprav ima naše mesto še veliko zgodovinskih spomenikov, muzejev itd., zaradi časovne stiske gostov do oglada le-teh ni prišlo. Naši gostje so bili tudi tako

zadovoljni in so obljubili, da se bodo radi vračali k nam.

Lendavski gostje v mavzoleju

da so si za enega od ciljev študijskega potovanja izbrali prav naše mesto, kajti želeli so spoznati zgodovinske spomenike mesta, ki ima najdaljšo zgodovinsko preteklost na Madžarskem. Madžarski knez Géza je imel leta 972 na tej strateško pomembni točki svoj sedež,

ščina. Dolgo bi trajalo naštevati vse kulturne in zgodovinske spomenike, ki so se v zadnjem tisočletju nakopičili v tem mestu, omenil bi le tiste, ki so si jih ogledali tudi gostje iz Lendave.

V središču mesta so si ogledali ostanke srednjeveške cerkve, ki jo je ustanovil sv.

Pred spomenikom neznanega vojaka

Zahvalili so se tudi vodički Katalin Kéglji za strokovno razlago.

István Grabecz
predsednik Slovenske manjšinske samouprave

Bili smo v Čepincaj

Občina Šalovci je 21. novembra 2004. leta v Čepincaj organizirala den za starejše ljudi. Na tau lejpo prireditev so pozvali gledališko skupino »Veseli pajdaši« iz Števanovec. Naša skupina je v puni dvorani zošpilala komedijo s naslovom Na birovi. Komedija ima 3 dejanja pa traja edno dobro vŕoro. Da bi nej tak dugi bili, smo zašpilali samo dve dejanji zatok tŭ, ka so njigvi šaularji tŭ sploj lejpi program dali starejšim.

Med tejm, gda so naši špilali, mi je vse kaj napameti ojdlo, gda sam gledala publiko, gda sam čŭla smej, navdušeno ploskanje. Pa vejte, zakoj? Velka škoda je, ka smo ranč nej tak dugo ešče krajzapreiti bili od svoji, od bratov, od sester, pa najbole od porabsko-goričke kulture, od našoga lejpoga jezika.

Kak je fajn tam špilati, gde te od mladoga do staroga vsi razmejo. Vsakŕo rejč, vse, ka škeš »povedati«.

Prizor s predstave »Na birovi«

Po kulturnem programu so nas tŭ pozvali na eden sploj dober obed, gde smo meli priliko pri starejši lŭdaj sejdeti pa si malo pogučavati. Ženske, moški so tak gledali

na mlajše igralce kak na svoje sine, čerke, kak na svojo deco. Nej ji je malo bilau, ki so tak prajli, ka v

– ki so tam pri nas sejdle – so pa nika nej pile. One so iz Markovec bile, smo se poznali pa so njim tŭ ponŭjali vino, naj bi pred obedom malo one tŭ spile. Pa te je edna starejša ženska, štera nam je pred tejm povedla, ka je že več kak 80 lejt stara, etak prajla: »Prva krmiti pa te napajati«. Pa te pravijo, ka se človek prej nika ne navčŭ. Vŕovajte, vsepovsedik se človek kaj navčŭ.

Lejpa hvala za vse gostitelom, lejpa hvala tistim modrim, starejšim ženskam, ki so poleg nas sejdle pa so z nami tak lepo gučale. Samo leko vŭpamo, ka de etakŕi srečanj vse več, ka mo znauvič edni, ki gučimo eden jezik, ki si premišlavamo gnako. Škoda, ka smo mi starejši samo zdaj zadobili te čase, dobili priliko za tau.

Porabji toga, tistoga poznajo, vse znajo od nas. Pa te – kak je že šega – so nam pred obedom gor nosili dobro vino. Starejše ženske

Irena Barber

Šesti Kozarjevi dnevi

Kulturno društvo Osem src Odranci je pa pozvalo Gonjeniške ljudske pevce na program »Odimó spevat«.

14. novembra v poudvanaj-

kvi. Od zunaj se cejla cerkev obnavlja. Gda smo se do cirtora pripelali, te smo že vse tri tórme vidli. Zdaj je rejsan čúdivito lejpa cerkev Svete

Trojice, ima novi obraz. Prvotne plane je naredo Plečnikov asistent prof. arh. Janez Valentinčič že 1946. leta, zidati pa se je začnla samo 1964. leta. 1947. leta je tedanja oblast (hatalom) vkraj vzela lejs pa cigeu, ka so meli pripravleno za novo cerkev. Zato so si vórnicke 1950. leta zozidali eno leseno cerkev. Z veliko večino so Odrancari

2000. leta na referendumu odlaučili, naj se cerkev dokonča po prvotnom načrti arhitekta Janeza Valentinčiča. Grafična vóra na cerkvi simbolizira čas nesreče, gda je 14. marcíuša

1966. pri zidani cerkev izgúbilo življenje osem lidi.

Naša mala skupina pevcev se vsakokrat ustavi pri grobi dugoletnoga dušnega pastirja Lojzeta Kozarja, starejšega. Prižgali smo svečo in zmolili Boga za človeka, ki so z vso svojo živlensko energijo gradili cerkev neuničljivega upanja. Veter je tak piho po tisti ravnici, ka nas je skoro odneso, komaj smo vujšli v naš topel kombi in se pelali v dvorano, gde so se pripravljali mikrofóne. Radio Maribor vsako leto snema program in potem se vsako leto napravi CD.

Tou leto smo spejali pesmi ob delu in o delu, za drugo leto pa moramo poiskati stare ljubezenke pesmi. Te pa ne smejo takše biti, katere konec je žalosten, so nam povedali dr. Štefan Ferencák, morajo biti stare pesmi in nej tiste, stere se v vsaki krčmi spejvajo. Na konci smo vodja skupin dobili od prejšnjega leta CD in Odranski pejnec, Na pejneci je odranska cerkev pa napis Neuničljivo upanje 1944-2004, na drugi strani pa 1619 Odrancarov. Po po-

pisu iz leta 2003 živi v Odrancaj 1619 prebivalcev. Idejni avtor projekta Odranskega pejneca je član gradbenega odbora Jožef Kociper. Odrancani so leko ponosni ravno tak na župnika Lojzeta Kozarja ml., ker oni tadale pelajo tisto pot, štero so zgradili nji-ni stric Lojze Kozar, starejši.

Maketa odranske cerkve

Društvi Osem src se zahvalimo za vabilo, ravno tako Štefanu Ferencáku. Zahvalimo se Slovenski zvezi, ka nam je pokrila potne stroške pa tudi referentki Gyöngyi Bajzek, štera je bila z nami.

Vera Gašpar

... DO MADŽARŠKE

Madžarski vojaki se bodo vrnili iz Iraka

Do konca decembra se bo večina madžarskih vojakov vrnila iz Iraka, kajti v madžarskem parlamentu ni dobil dvotretjinske večine predlog vlade, naj jim mandat podaljšajo do marca. V Iraku je služilo 300 madžarskih vojakov, opravljali so transportne naloge. Opravljanje vojaških nalog je madžarski obrambni minister odpovedal s 16. decembrom. Kakih 50 vojakov, ki bodo odgovorni za transport vojaških vozil, se bo vrnilo v domovino verjetno kakšen mesec kasneje.

V sredini decembra bo madžarski premier Ferenc Gyurcsány obiskal vojake v Al-hillahu ter se jim zahvalil za opravljene naloge.

Ne bo skupne izjave o referendumu

Madžarske parlamentarne stranke so se 23. novembra usklajevale o referendumu o dvojnem državljanstvu. Predlog Demokratskega foruma o skupni izjavi, ki naj bi spodbujala ljudi, da se udeležijo referendumu in glasujejo po lastnem prepričanju, je stranka FIDESZ zavrnila. Po njihovem bi v skupni izjavi moralo pisati, naj ljudje glasujejo za dvojno državljanstvo.

Programi, prireditve

- 28. novembra je v Slovenski vesi nastopila Gledališka družina Nindrik-Indrik z dvema kratkima komedijama (Dvej ženski v gledali; Čistak normalen den). V programu so nastopili tudi učenci glasbene šole z Gornjega Senika in otroška folklorna skupina iz OŠ Števanovci.

- 5. decembra bo otroška lutkovna skupina OŠ Gornji Senik gostovala v Moščancih, kjer prirejajo miklavževanje.

- 19. decembra organizirata Slovenska samouprava Dolnji Senik in Zveza Slovencev na Madžarskem adventni koncert, na katerem bodo nastopili Nemške pevke z Dolnjega Senika in MePZ Avgust Pavel z Gornjega Senika.

Grob gospoda Kozara, starejšega

stoj vóri smo se odpelali v tou prelejšo ravensko ves. Sam že večkrat napisala, kak lejpa je ta odranska fara. Kak smo prišli iz Beltinec, smo že zaglednili nove tórme, štere so v tom leti vcuj zozidali k cer-

kev. Od zunaj se cejla cerkev obnavlja. Gda smo se do cirtora pripelali, te smo že vse tri tórme vidli. Zdaj je rejsan čúdivito lejpa cerkev Svete

Lejpa slovenska navada več nigdar nazaj ne pride

Naš državni zbor (parlament) je tak odločo, ka od 2005. leta samo takši vojaki, soldaki baudejo v našoj državi, šteri samo za plačo idejo v soldačijo.

3. novembra 2004 je dojrzi-sto sledjen soldak, steroga so nut zvali v soldačijo. V našoj državi so 136 lejt mladi podje na štólingo ojldi, pa šteri je za sodaka primeren bijo, je mogo slúžiti telko lejt ali mejsecov, kelko so ma vóspisali. Tauma je zdaj konec. Konec je tiste lejpe navade tó, kak je v našoj slovenskoj krajini bila. Gda so naši mladi podje poziv daubili vkúp pisat za soldačijo, so se lepau gor naravnali. Najlepšo moško oblejko so nase djali. Na klobuk - kak na fotografiji vidite - so lejpe pantlike zavezali. Pantlike na klobuk je gor zavezala lúbica ali pa mati. Na

Gorenjom Seniki je takša navada bila, ka je te lejpe regrutare »Japan« s konjami

oprvin »Ferdi«. Uni so meli fude ino so zelo lepau igrali. Potom pa Lenkin Kalman

grutarami v Varaš na vkúppisanje. Gda so je že pregledali pa so gotovi bili, najoprvin so v Varaši v »Korono« šli malo pit. Tau ka so s konjami šli, je zato tó dobro bilau, ka so »Japan« konji tak pametni bili, ka so v vsakšoj vesi znali, gde je krčma pa so sami od sebe stanili. Tak ka so regrutarge, če so steli ali nej, mogli malo pit iti. Dačas, ka so domau na Gorenji Sinik prišli, že so zelo koražni bili. Pri Cifri v krčmej so je že čakali stariške, rodbina pa dekle.

Potem pa je že velka banda špilala pa se je začno bal. Mislim, ka se dosta pojbov veseli, ka več nej trbej k soldakom titi, dapa nika so vkraj vzeli tó od nji, doživetje, ka svojoj domovini leko slúžijo.

Jolanka Čuk

László Csabai (Cifarski Laci), Kalman Bajzek (Lénkin Kalman) in Herman Gyeček (Znúckén Herman) z Gorenjega Sinika

vozo v Varaš. Na kaule so deske poprejk sklali pa so na te deske gor sedli regrutarge pa tisti, steri so z njimi šli. Naj-

(Kalman Bajzek). Uni so bili predsednik vaškoga sveta (tanácselnök). Nej bilau tašoga leta, ka bi uni nej šli z re-

Knjiga z manjšinskimi imeni

Na Madžarskem je praksa, da se novorojenčkom lahko dajajo imena, ki so navedena v uradnem seznamu imen notranjega ministrstva. Pred odločitvijo si starši lahko pomagajo s knjigo, v kateri so navedena imena (Magyar utónévkönyv). Če sta se starša odločila za ime, ki ga v tem seznamu ni bilo, ju je čakala dolga procedura, dokler sta dobila izpisek iz matične knjige. Večkrat se je to dogajalo s starši, pripadniki posameznih narodnosti, ki so želeli svojim otro-

zaposile državne manjšinske samouprave.

V knjigi manjšinskih imen najdemo imena 12 narodnih manjšin in romske skupnosti. Nemci na Madžarskem so izdali posebno knjigo z nemškimi imeni. Obe publikaciji so na tiskovni konferenci v Budimpešti predstavili 16. novembra. Seznam slovenskih imen je sestavila etnologinja Marija Kozar, ki je v predgovoru slovenskega dela knjige zapisa-

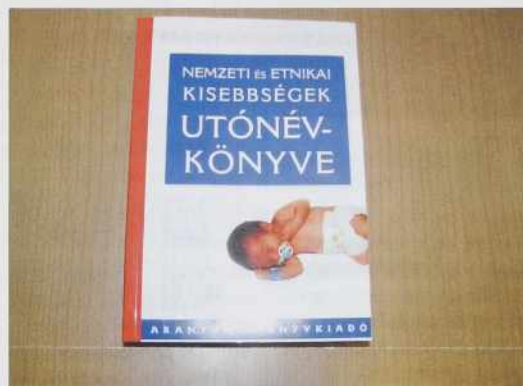
„Slovenci so se pokristjani-

like in tako je nastalo novo, tudi danes zelo popularno ime Špela. Skrajšana slovenska imena lahko izvirajo iz dveh ali več slovanskih imen (npr. Tine iz Martina ali Valentina, Tina pa iz Celestine, Justine, Kristine, Klementine, Ernestine ali Favstine). V zadnjem času so priljubljena enozložna moška imena in njihovi dvozložni ženski pari (Tjaš-Tjaša, Nejc-Neja itn.). V arhivskih virih je ohranjenih več moških kot ženskih imen, kar priča o zapostavljenem položaju žensk v družbi. Iz časov pred pokristjanjenjem se je do danes ohranilo žensko ime Mojca. Veliko ženskih imen je izpeljanih iz moških (npr. Andrej - Andreja, Bernard - Bernarda, Branko - Branka, Pavel - Pavla, Mihael - Mihaela). Ime Marija se je med Slovenci začelo širiti šele od 16. stoletja naprej.

Večina imen je tujega izvora tudi danes. Pod vplivom katoliške vere so se tekom stoletij razširila imena svetnikov, ki so hebrejskega, grškega, latinskega in nemškega izvora.

Slovanska imena tvorijo dve večji skupini. V prvi so prvotna imena izpred pokristjanjenja. V drugi pa tista, ki so jih Slovenci prevzeli ob koncu 19. stoletja od drugih slovanskih narodov. Leta 1994 je bila v Sloveniji med prvimi sto imeni četrtina slovanskega izvora. Iz časov pred pokristjanjenjem so imena: Bojan, Jelen, Ljuba, Gojmir, Svetoslav itn. Večino imen slovanskega izvora, ki jih Slovenci uporabljajo danes, so v zadnjih sto letih sprejeli od drugih slovanskih narodov.

Knjigo manjšinskih imen bodo poslali na matične urade, na območju katerih živijo manjšinci, bo pa dosegljiva tudi na državnih manjšinskih samoupravah.

kom dati imena svojih prednikov in jih tudi pisati po pravilih lastne materinščine. Sprememba zakona o vodenju matične knjige, o poročnem postopku ter imenih (XLV/2002) zagotavlja manjšincem, da lahko svojim otrokom dajejo imena svojega naroda ter zahtevajo tudi dvojezični izpisek iz matične knjige. To seveda ni ne obvezno ne avtomatično, dvojezični izpisek morajo prositi starši. Je pa pogoj za nadaljnje dvojezične dokumente.

Sestavitev seznama manjšinskih imen je koordiniral Urad za narodne in etnične manjšine, ki je prvi sestanek med Uradom, državnimi manjšinskimi samoupravami in notranjim ministrstvom sklical poleti 2003. Urad, ki je izdajo „knjige manjšinskih imen“, tudi finančno podprl, je koordiniral tudi delo. Seznam imen posameznih manjšin so sestavili strokovnjaki, ki so jih

li v 8. stoletju. Pod vplivom krščanske vere so svoja slovanska in slovenska imena do konca 15. stoletja izgubili. Pri krstu so dobivali imena hebrejskega, grškega, latinskega in nemškega izvora. Slovanska imena so se ohranila v priimkih in krajevnih imenih. Po določbah koncila v Tridentu sredi 16. stoletja je katoliška cerkev lahko krstila novorojenčke le po določenem spisku svetnikov in svetnic. Pozneje so se razširile slovenske variante latinskih imen (npr. Andreas - Andraž, Nicolaus - Miklavž, Joannes - Janez, Bartolomaeus - Jernej).

Večina slovanskih imen je sestavljenih iz dveh delov. Slovenci so ta imena skrajšali, večinoma so opustili drugi del imen (npr. Vladislav - Vlado, Miroslav - Miro, Branimir - Branko). Ime Elizabeta v slovensčini ima varianto, ki se je čisto oddaljila od prvotne ob-

Srečanje porabskih slovenskih penzionistov

Veseli so v svoji velki držini

Društvo porabskih slovenskih penzionistov je letos 21. novembra držalo svoj tradicionalni občni zbor, velki dječejš v Slovenskom daumi v Varaši, gda se je z enim veselo poslovilo od staroga leta tu. Na letošnje zadnje srečanje je prišlo 116 članov drojštvta Vsevküper je pa že 128 upokojencev dobilo volo v deveti lejtaj od najmenše do najveške vesi pa z Varaša v Porabji se držati v tau veliko držino. Ranč tau svedoči najbolja, ka tau drojštvto prevec dobro, aktivno dela, dobro slöjži svojim namenom. Gda so se v nedelo pa tak v lejpom številu dobili vküper, so je z veselimi prekmurskimi pesmimi pozdravili Ljudski pevci in godci Vrtenek iz Gornji Petrovec, steri so že audelec prišli s karaznim igranjem med nji in ji v dobro volo spravili. Po tejm je pa predsednica drojštvta Irena Barber ocenila, taprajla letošnje programe.

Pred občnom zbori so penzioniste pozdravili člani skupine Vrtenek.

Kak vsakšo leto, letos so tu štiri velte programe meli. 17. apriliša se je 89 članov pelalo z dvöma avtobusoma v Budimpešto, da bi si ogledalo parlament in baziliko. Z enim si je pa leko poglednilo dve igri v gledališči Thalia, stere sta oprvim dala naprej števanovska gledališka skupina Veseli pajdaši z naslovom Na bировiji pa porabska gledališka držina Nindrik-indrik Sto je bujo sausada?. S tejm so fejs dobro včiniili organizatorom pa ranč tak igralcom, ka so oni dali vö najvejši tau gledalcov.

Na prijateljskom srečanju v restavraciji Lipa

16. avgustaša so bili pozvani na Regionalno srečanje upokojencev v Beltince prejk Društva upokojencev v Murski Soboti, stero ji je pozvalo na en pravi piknik tu. Kak srečno delajo oni vküper, kak radi se dobijo, je leko za vsakšoga, je večkrat spomijnala sama predsednica tu. V septembri so si pa oni sami naprajli velki piknik na Dolenjom Seniki, bilau ji je 110.

Predsednica je tau tu dala na znanje, kak so gazdüvali, tjelko pejnaz so leko vtüper sprajli pa na kojso je pocerili. O tejm pa, kak so spunili tadale svoj program, kak leko tak dobro pa uspešno dela Drojštvto porabski penzionistov, te leko podrauvnoma šteli v naslednji, v drugi številki novin Porabje.

Klara Fodor

Mlašeči guči pri Malom potoki

Mala ves se zača tam, gde nut v njou priteče Mali potok. Ze od negda so se tam špilali mali lidge iz Male vesi. Na, tam so se lejta pa lejta špilali mlajši iz Male vesi. Eške gnesden je tak. Tě Mali potok, vse tiste drejve kouli njega, raki in ribe v njem so čüle čüda mlašečoga pogučavanja in tou eške itak poslušajo.

Potok

Mali potok je teko že stou pa stou lejt, tou je gvüšno in tou so vedli mlajši iz Male vesi povedati od toga njihovoga potoka. Od njega so od starejši zvedli eške kaj drugoga. Tou tō, ka so v njem inda svejta vōprali zlat, ka se pri staroj vrbi kaže bejla ženska, ka se vsikši sedem lejt razlije po poulaj pa travnikaj, ka je inda dosta več rib bilou v njem in ka se Mali potok zlejva v Velki potok, vej se pa zato tak zove ka Mali potok. Vedli so eške kaj drugoga tō, ednoga dneva pa ji je začalo migati, zakoj se potok zove ranč potok, otkec toj živoy vodej menje potok.

- Potok gvüšno nika znamenije, tak kak zabadanje znamenije tou, ka mesar zabodne pučeka, - se začo mlašeči guč od potoka Feri.

- Istino maš, - se je v guč nut zmejšala mala Rožika. - Ranč tak, kak je prajla moja mama, ka so nebesa zatoga volo, ka so na nebi.

- Tou ge vse razmejm, - se je zglašo eške mali Toni. - Dapa eške itak mi je niške nej vōovado, eške itak je niške nej gor prišo, zakoj se potoki pravi ranč tak ka potok.

Na, tak so mlajši iz Male vesi po svojoj staroj šegi tam pri malom potoki brodili in brodili pa tadale brodili. Es pa ta si je steri kaj na glas zbrodo pa brz tūma grato. Vejn bi si eške gnesden brodili, če bi nej tam prej po mousti prišo stari pojep Vili. Emo je čas, pa ka de drugoga delo, stoupo je doj do mlajšov.

- Tak brodite, kak če bi slou za kaj velkoga. Tou me dun miga, - si je seu v travo med mlajše. - Vej mi pa dun vōovadite, ka vam odi po tej mladi glavaj.

Vō so njemi ovadili, ka njim odi po mladi glavaj. Stari pojep Vili je tō od toga nej vedo kaj dosta povedati, tak je zdaj brodo vkūper znjimi.

Pri malom potoki je gratala trno globka tiuča, tak so brodili. Če bi njim človek vido nut v glavou, bi vejn vido, kak vsikšomi nut teče potok.

Na, potok je rejsan teko pod njihovimi nogami in tou je bilou vse, ka se je tam čulo.

- Li teče pa samo teče tē naš Mali potok. Teče pa nam nika ne povej, - se je začo nevouli vati stari pojep Vili.

- Leko pa ka je zatoga volo potok, ka dela pout. Ka dela takšo vodeno pout, zato je potok, - je na svoje kratke noge gora skočo Djoužek.

Dapa zaman, niške je tou nej vzeu za istino. Brodili so tadale. Pomalek so vkūper z njimi brodili eške od male Rožike dejdek, Ferijov velki Brat, mladi školnik Peter, goslar Djančko pa pes brezi douma Bobi. Vejn bi brodili ta do večera, če bi nej Bobiji trbelo čukati. Zdigno je nogou pri staroj vrbi in dugo, dugo čuko.

- Bobi je vejn gnes biu v krčmej, telko je vōpotočo, - se je Bobiji smejau Rožikin dejdek.

Po tistom so vsi nagnouk zdignili glave, niške več nej brodo, tak nagnouk so vedli.

- Vej pa rejsan, - je vdaro z rokami mali Toni. - Vejje pa zato potok, ka je tou voda, ka se ta potoci. Ja, zato, ka teče!

- Normalno, - je tak nagnouk grato vcejlak mouder stari pojep Vili. - Zato, ka se potoci med njivami ali med bregaj, - se je k moudrim dala gore spisati mala Rožika.

- Ranč tak, kak potač, steri teče po poštiji, če ga stoj poganjja, - se je k moudrim dala gore spisati mala Rožika.

Tak so gratali trno vesel, ka ji je Bobi navčo, zakoj je potok rejsan potok. Dapa nej ji je duga sreča držala za gezik. Za tou se je pobrigo najstarejši med njimi.

- Te mi pa zdaj vōovadite, zakoj se velkomi potoki ne pravi potok liki reka, tak kak bi leko prajli reka Raba, - ji je pito od male Rožike dejdek. - Na, tou mi zdaj povejte, vej se reka tō potoci med poulami pa med bregovi.

Zmetno pitanje, na steroga eške gnesden brodijo, pa so si eške nika čednoga nej vōzbrodili. Vejn čakajo, ka palik Bobi pride, pa po tistom leko od reke kaj novoga zvejo.

Miki Roš

Izlet števanovskih ministrantov

Neko jesensko soboto smo se napotili v Köszeško gorovje. Dan pred našim izletom je lilo, tudi temperature so bile nizke, kljub temu se nobeden ni odpovedal izletu. Ko smo prispeli do gorovja, je bilo že jasno, čisto vreme. V vasici Velem smo se po precej strmi stezi povzpeli do kapele svetega Vida. Na vrhu smo si ogledali ostanke

nekdanje avarske naselbine, vodnjak brez dna in seveda tudi kapelo, ki bi si po velikosti zaslužila tudi ime cerkev. Gospod župnik Szabolcs Fekete nam je predstavil znamenitosti kapele in povedal zgodbo sv. Vida, ki ga je oče, vojaški načelnik, še skoraj kot otroka dal usmrtili, kajti ni hotel zatajiti svoje krščanske vere.

Razmišljali in pogovarjali smo se tudi o tem, kako dobro nam je, kajti nas nobeden ne preganja zaradi verskega prepričanja.

Posebno doživetje je bilo, da smo se lahko povzpeli v stolp kapele, iz katerega se vidi vse do Szombathelya. Naslednja postojanka našega pohoda je bila v vinski kleti staršev gospoda Szabolcsa. Seveda smo pili same brezalkoholne pijače, pekli smo slanino in poizkusili grozje. Ogledali smo si tudi pristavo sredi gozda, na dvorišču le-te raste mogočna libanonska cedra.

Prijetno utrjeni, toda z lepimi spomini smo se vrnili v Števanovce. Upamo, da bo podoben izlet tudi spomladi.

Ministranti iz Števanovcev

Jesenske počitnice

Jesenske počitnice so trajale od 2. do 5. novembra. Praznovali smo dan mrtvih. Družina je šla v Sakalovce na grob starih staršev. Pokopališče je bilo svetlo in polno cvetic. Tudi mi smo nesli vence in sveče. Dobili smo goste iz Budimpešte, tudi oni so šli z nami na grob.

Mamica in sestra sta kuhali in pekli, jaz sem pomagal očetu pospravljati na vrto in dvorišču. Vreme je bilo zelo slabo, zato sem največkrat bil v hiši. Gledal sem televizijo in sem se igral na računalniku. Veliko sem počival in spal. Z mamico sva šla nakupovat v Monošter. Dobil sem zimske čevlje in hlače.

Zdaj sem zopet v šoli, pišem naloge in mislim na zimske počitnice.

Deneš Pint
Gimnazija Monošter

Letos so jesenske počitnice trajale en teden. V tem tednu je bil praznik vseh svetih. Takrat grejo ljudje na pokopališča in obiščejo grobe. Pri nas je šega, da grobove okrasijo pred tem dnevom. Takrat nosijo nanje vence in rože. Mi smo tudi okrasili naše grobove.

V ponedeljek, 1. novembra,

smo šli v cerkev k maši, popoldne pa smo šli na pokopališče. Prižgali smo sveče in oljenko in smo molili za pokojne. Bili smo tudi na Verici na pokopališču, kjer je pokopan moj dedek. Tja smo tudi nesli venec in cvetlice in se z molitvami spominjali na dedka.

Pred prazniki smo kupili računalnik. Bila sem zelo vesela. Že znam mnogo vsega narediti na njem.

V zadnjih dnevih sem se tudi učila. Jesenske počitnice so minile zelo hitro. Rada bi še ostala doma.

Erika Dončec
Gimnazija Monošter

Letos so jesenske počitnice bile daljše kot lani. 29. oktobra je bil zadnji šolski dan in šele 8. novembra smo šli zopet v šolo.

30. oktobra, v soboto, smo imeli v Slovenskem domu vajo, zato sem moral rano vstati, kot če bi šel v šolo. Popoldne smo okrasili grobove sorodnikov s cveticami in vencicami. Moje počitnice so se nadaljevale zelo slabo. V soboto zvečer sem imel vročino in sem tlačil posteljo do ponedeljka popoldne. V nedeljo nisem mogel iti igrat nogo-

meta pa v ponedeljek tudi nisem bil na pokopališču. Seveda, v preostanku počitnic se nisem dolgočasil. V sredo in četrtek sva bila z očetom pri dedku. Kopala sva okrog 35 metrov dolg jarek, v katerega sva položila cevi, ker še nimajo vodovoda. V četrtek zvečer sva končala veliko delo. Zelo sem bil utrjen. V petek sem se učil. V soboto smo opravili okrog hiše še zadnja jesenska dela. V nedeljo sem šel na nogometno tekmo. Na žalost smo doživeli poraz. Kljub temu se nismo osramotili, ker nas je porazila skupina, ki je na prvem mestu. Starejša ekipa je zmagala. Ko sem prišel domov, sem gledal televizijo. Najprej rokometa, potem pa film. Nato sem šel spat in zelo hitro je prišlo jutro. Zopet se je začelo šolsko učenje.

Te jesenske počitnice so bile daljše, ampak dnevi so minili zelo hitro. Komaj čakam zimske počitnice.

Gabor Holec
Gimnazija Monošter

Razstava 3. mednarodne likovne kolonije

12. novembra so v Monoštru, v Slovenskem kulturnem in

vnos, da si prizadeva pridobiti naziv „tradicionalna“.

S stilnega vidika so bila zastopana tako figuralna pri-

Otvoritev razstave so popestrili gornjeseniški ljudski pevci.

informativnem centru, odpri razstavo del 3. mednarodne likovne kolonije, ki je potekala na začetku avgusta prav tako v Monoštru. Organizatoriki kolonije in tudi otvoritve sta

-posebno pozornost in vlogo. Pretežni del udeležencev umetniške kolonije je prišel iz Slovenije in Madžarske, toda med njimi so bili tudi taki, ki so pripotovali s

zadevanja, ki ohranjajo močnejše tradicijo, kot evropske čezmejnje progresivne usmeritve, katerih izpovednost je usmerjena v iskanje čistih barv in oblik. Lahko torej povzamemo, da so umetniki, ki so se udeležili likovne kolonije v Monoštru, stilno zaštopali širok spekter sodobne likovne umetnosti. Med ustvarjalci so bili v pretežni večini slikarji, njim pa sta se pridružila še dva grafika in kipar. Slednji so s svojo ustvarjalnostjo prispevali k raznolikosti kolonije.“

Na razstavi so na ogled dela Andrása Berkesa, György Ezüsta, Jánosa Lipovicsa iz Madžarske, Ferenc Királyja, Črtomirja Freliha, Goceta Kalajdziskega, Martine Koritnik Fajt iz Slovenije, Gaborja Bi-

Državna podsekretarka MK Milena Domjan in predsednik ZSM Jože Hirnök

bili Zveza Slovencev na Madžarskem in Galerija Lendava. Otvoritve se je udeležila tudi gospa Milena Domjan, državna podsekretarka Ministrstva za kulturo. To ministrstvo že tretje leto tudi finančno podpira mednarodno likovno kolonijo v Monoštru.

V katalogu o 3. mednarodni likovni koloniji je umetnostni zgodovinar iz Zalaegerszega László Kostyál zapisal: „V razveseljujoče razraščajoči se mreži umetniških kolonij na jugozahodnem območju Karpatskega bazena, ki načeloma sploh niso odvisne od državnih meja, zasluži Mednarodna likovna kolonija v Monoštru, - ki so jo v letu 2004 privedli tretjič zapovrstjo, in o kateri sploh ni skri-

Del publike med njimi tudi nekateri umetniki

slovaškim, romunskim ali estonskim potnim listom. Izhajajoč iz tega nam postane jasno, da organizatorji razmišljajo v dimenzijah srednjeevropske veleregije.

roja iz Romunije (Transilvanija), Györgya Dolana s Slovaške in Marje Üksine iz Estonije. Razstava je na ogled do konca leta. M.S.

ZASEBNA ORDINACIJA V LIPI

Dr. Szecsei Nagy Klára

Internistka in gastroenterologinja

- popolni internistični pregled
- ultrazvok trebušne votline
 - EKG
- laboratorijski pregledi

Predhodne najave po telefonu: ++36-20-43-43-677, ++36-94-383-211 (zvečer med 19.00 in 20.00 uro)

LIPA MAGÁNRENDELŐ

Dr. Szecsei Nagy Klára

Belgyógyász-gastroenterológus szakorvos

- teljeskörű belgyógyászati kivizsgálás
 - hasi ultrahang
 - EKG
- LABOR vizsgálatok

Bejelentkezés telefonon: 36-20-43-43-677, 94-383-211 (este 19.00-20.00 között)

NIKA ZA SMEJ...

Testament

Stari Števan so na smrtnoj posteli pa k sebi zovejo svoje, da bi njim dojr prajli svoj testament. Etak gučijo: »Hiša naj bau mojga sina Petra.«

»Petra?« krči Števana žena. »Vej se je pa ešče ranč nej oženo.«

Števan tadala gučijo pa tak zrandalujejo, ka naj bauto čij Ilonka dobi.

Zdaj žena etak krči: »Ilonka? Tau pa nej! Vej je pa tak manjasta kak eden maček.«

Števan tadala randelujejo pa pravijo, ka auto pa naj drugi sin Rudi dobi.

Stara pa muvi pa etak pravi: »Te norlavi?«

Števan so pa zdaj s slednjov močjov v čemere prišli pa etak pravijo: »Draga moja žena, povej mi, zdaj ti méraš ali pa ge?«

tak pravi, ka sta ma pet dali za vüja.«

Karči pa: »Gospaud birauv, samo sam ma ednoga dau, depa na pet tala. Vej pa vidite, kakši süji, nevauni človek je.«

I.B.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767
e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in pa svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Za vüje...

Karči je na biroviyo prišo zatok, ka je nakakoga za vüja spoko. Birauv etak pita Karčina: »Kelkokrat sta pa toga človeka za vüja vdarili?«

Karči pa: »Samo gnauk.«
»Nono,« pravi birauv. »Of